

Kunnanhallitus	§ 382	29.11.2021
Kunnanhallitus	§ 396	13.12.2021

ANSIONMENETYKSEN KORVAUKSET / SOVELTAMISOHJE

KH 29.11.2021 § 382

Limingan kunnan hallintosäännön IV osassa § 170 on määritelty luottamushenkilön ansionmenetykskorvauksen periaatteet.

Uuden valtuustokauden alussa on syntynyt epäselvyyttä ansionmenetykskorvauslinjauksista. Tämän vuoksi näihin liittyviä soveltamisohjeita on syytä tarkentaa ja valmistella esitys päätöksentekoon.

Kj:n esitys Asia valmistellaan seuraavaan kunnanhallituksen kokoukseen.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

KH 13.12.2021 § 396
määritelty
periaatteet.

Limingan kunnan hallintosäännön IV osassa § 170 on
luottamushenkilön ansionmenetykskorvauksen

Limingan kunnan hallintosäännön mukaan:

Luottamushenkilölle suoritetaan korvausta säännöllisen työajan ansionmenetyksestä ja luottamustoimen vuoksi aiheutuvista kustannuksista kultakin alkavalta tunnilta, ei kuitenkaan enemmän kuin kahdeksalta tunnilta kalenterivuorokaudessa. Ansionmenetyksen korvaus voidaan maksaa joko luottamushenkilölle tai suoraan hänen työnantajalleen, jos luottamushenkilö sitä pyytää.

Saadakseen korvausta työnansionmenetyksestä luottamushenkilön tulee esittää työnantajan todistus siitä. Todistuksesta on myös käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle maksetaan siltä ajalta palkkaa.

Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhteessa taikka virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimisuhteessa, tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansionmenetyksestään.

Erillistä todistusta tai selvitystä palkasta ei vaadita, jos korvaus on enintään 12 euroa / tunti. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen aiheutumisesta.

Limingan kunnan luottamushenkilöiden sähköisessä työtilassa on lisäksi seuraavan sisältöinen ohje luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista, jossa todetaan ansionmenetykskorvauksesta:

Kunta maksaa luottamushenkilöille korvauksen säännöllisen työajan ansionmenetyksestä ja luottamustoimen hoitamisen vuoksi aiheutuvista sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä. Korvaus maksetaan kultakin alkavalta tunnilta, enintään kahdeksalta (8) tunnilta kalenterivuorokauden ajalta. Korvaus maksetaan koulutuksen keston mukaan, eli esim. neljän (4) tunnin koulutuksesta ei makseta koko päivän ansionmenetystä.

Ansionmenetykskorvaushakemukseen tulee liittää työnantajan todistus menetetyistä ansiosta, eli todistus siitä, että menetetty aika on ollut luottamushenkilölle työaikaa, jolta hänelle olisi maksettu palkkaa sekä ansion menetyksen suuruus.

Mikäli korvaus on 12 euroa/tunti tai pienempi, ei todistusta tai selvitystä tarvita, vaan luottamushenkilön kirjallinen vakuutus ansionmenetyksestä riittää. Mikäli luottamushenkilö ei ole työsuhteessa tai virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimisuhteessa (yrittäjä), hänen tulee esittää riittävä kirjallinen selvitys ansionmenetyksestään (verotustodistus, verottajan viimeksi vahvistama).

Limingan kunnan luottamushenkilöiden sähköisellä kokousalustalla on erillinen ohje luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista. Siellä todetaan:

Mikäli luottamushenkilö ei ole työsuhteessa tai virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimisuhteessa (yrittäjä), hänen tulee esittää riittävä kirjallinen selvitys ansionmenetyksestään (verotustodistus, verottajan viimeksi vahvistama).

Ansionmenetykskorvauskäytännöt Limingassa:

Aiemmalla kaudella ansionmenetykskorvauksia on haettu sekä hakemusaikataulujen mukaisesti sähköisessä kokoustyötilassa olevalla hakemuslomakkeella, että laskuttaen ansiomenetyksistä. Laskutetun ansionmenetyksen tuntihinta on saatu vahvistetun verotuksen ansiotulo jaettuna luvulla 1620.

Uuden valtuustokauden alussa on syntynyt epäselvyyttä siitä, mikä on riittävä selvitys silloin kun luottamushenkilö ei toimi työsuhteessa tai virka- tai julkisoikeudellisessa toimisuhteessa. Samoin on syntynyt tarve selkeyttää ansionmenetykskäsitettä.

Käytännöt kunnissa Kuntaliiton kyselyn mukaan:

Ansionmenetyksen suuruus ja vaadittavat selvityspäätteet vaihtelevat kunnittain. Kunnalla on oikeus päättää

ansionmenetykskorvausten suuruudesta ja hyväksyttävistä selvityksistä. Ansionmenetyksen tulee olla todellinen, mutta korvauksen ei tarvitse olla täysimääräinen

Kuntaliiton vuonna 2017 tekemän kyselyn mukaan kuntien luottamusmiehelle maksaman ansionmenetyksen enimmäistuntikorvaus on keskimäärin 27 euroa, ja sen suuruus vaihtelee kunnittain 9 eurosta 64 euroon. Tuntikorvaukseen perustuva yläraja on käytössä suurimmassa osassa kuntia (86 %), yleensä kahdeksan tuntia vuorokaudessa. Kuntaliiton palkkiokyselyyn ansionmenetyksen korvauksen osalta vastasi 200 kuntaa. Osassa kuntia tuntikorvauksen enimmäisraja on suurempi, jos henkilöllä on esittää työnantajan todistus asiasta, muussa tapauksessa raja on selvästi matalampi. Esimerkiksi Miehikkälässä ja Virolahdella korvauksen enimmäismäärä on 28 euroa tunnilta, jos luottamushenkilö toimittaa työnantajan todistuksen ansionmenetyksestä, ja muussa tapauksessa 14 euroa tunnilta. Luottamushenkilöiden tulee kuitenkin aina antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Eräissä kunnissa ansionmenetyksen enimmäisraja vaihtelee luottamushenkilön työnantajataustan mukaan. Kauhavalla ansionmenetykskorvauksen enimmäismäärä on työntekijänä toimivalle 25 euroa ja yrittäjälle 35 euroa. Saadakseen ansionmenetykskorvausta luottamushenkilön tulee esittää siitä työnantajan antama todistus. Todistuksesta on myös käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa. Yrittäjän osalta käytäntö vaihtelee. Kuntaliiton kyselyyn vastanneista kunnista kaksi kolmasosaa on määritellyt palkkiosäännössä, että elinkeinonharjoittajien tulee antaa vastaava kirjallinen, riittävä selvitys ja vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä. Tarkemmin ei palkkiosäännöistä selviä mikä katsotaan riittäväksi selvitykseksi. 22 prosentissa kunnista yrittäjän on toimitettava verotustodistus ja 25 prosentissa kuntia yrittäjän käyttämän tilitoimiston laskelma. Muu selvitys on esimerkiksi (Laukaa) vakuutusyhtiön laskema työtulo YEL- ja MYEL-vakuutusta varten.

73 prosenttia palkkiokyselyyn vastanneista kunnista on asettanut enimmäismäärän, minkä alittavalta osalta ei vaadita luottamushenkilöltä selvitystä ansionmenetykskorvauksesta. Keskimäärin se on 12 euroa/tunti. Kunnittain suuruus vaihtelee 5 eurosta 23 euroon. Luottamushenkilön tulee tällöin yleensä kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannuksien määrästä.

Kuntien luottamushenkilöiden palkkiot ja korvaukset vuonna 2017 alkaneella valtuustokaudella. Kuntaliiton julkaisusarja nro 4/2018 Sirkka-Liisa Piipponen, Suomen Kuntaliitto).

Käytännöt alueen kunnissa:

Alueen kuntien ansionmenetykskirjaukset noudattavat kuntaliiton kyselyn vastauksia. Eroja on enimmäis- ja vähimmäistuntisummissa ja luottamushenkilön matka-aikojen hyväksymisessä ansionmenetysaikaan. Hallintojohtaja on lisäksi tiedustellut riittävän selvityksen muotoa alueen kunnista. Saatujen vastausten mukaan valtion verotuksessa vahvistettu ansiotulo on katsottu yleisimmin riittäväksi selvitykseksi. Ansiotuloon on hyväksytty myös nostetut osinkotulot, mikäli luottamushenkilö omistaa yrityksestä enemmän kuin 50 %. Lisäksi on hyväksytty tilioimiston vastaava selvitys ansiotuloista ja joissain kunnissa on riittäväksi selvitykseksi katsottu myös yrittäjän eläkemaksun perusteena oleva ansiotulo. Mikäli yrittäjällä ei ole esittää vahvistettua ansiotuloa tai muuta vastaavaa selvitystä, hänelle korvataan minimi-tuntikorvaus kirjallisen vakuutuksen mukaan.

Lisäksi palkkiosäännöissä on määritelty tietty tuntikorvauksen yläraja, joka koskee sekä palkansaajia että yrittäjiä. Tuntikorvauksen yläraja on kunnan hallintosääntöjen kirjausten mukaan 25 – 40 euroa. Matka-aikojen korvauksesta on eroavaisuuksia. Osassa kunnista ne hyväksytään ansionmenetysajaksi ja osassa kunnissa ne hyväksytään vain matkakustannusten osalta.

Lisäselvityksenä tarkempi vertailu alueen kuntien välillä.

Kj esitys

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi seuraavaa soveltamisohjetta hallintosäännön 170 §:n kirjauksesta:

Yrittäjän osalta ansiotuloksi katsotaan verotuksessa vahvistetut ansiotulot sekä sellaiset osinkotulot, jotka on nostettu yhtiöstä, joista ansionmenetyskorvauksen hakija omistaa yli 50 %.

Ansionmenetyskorvaus haetaan yhtenäisen käytännön mukaisesti kunnan lomakkeistolla ja ne maksetaan luottamushenkilöiden sähköisellä kokousalustalla olevien aikataulujen mukaisesti.

1.1.2022 jälkeen ei enää hyväksytä erillisiä yrityksen laskuttamia ansionmenetyskorvauslaskuja. Ajalla 1.8. - 31.12.2021 yritysten laskuttamat ansionmenetyskorvaukset maksetaan aiemman käytännön mukaisesti luottamushenkilön henkilökohtaisessa verotuksessa vahvistetun ansiotulon mukaisesti. Yrityksen arvioitua liikevaihtomenetystä ei korvata.

Luottamustoimen hoitamiseen käytetty matka-aika katsotaan ansionmenetysajaksi silloin, kun se aiheuttaa todellisen ansionmenetyksen, kuitenkin huomioiden kahdeksan tunnin enimmäistuntirajan vuorokaudessa.

Tulkinnanvaraisissa tai muuten epäselvissä tapauksissa korvauksen saaminen edellyttää kunnanhallituksen toimikaudeksi tehtävää kunnanhallituksen päätöstä.

Päätös

Keskustelun aikana Tuomas Okkonen esitti Teemu Sanaksenahon kannattamana, että esityksen lause:

"Yrittäjän osalta ansiotuloksi katsotaan verotuksessa vahvistetut ansiotulot sekä sellaiset osinkotulot, jotka on nostettu yhtiöstä, joista ansionmenetyskorvauksen hakija omistaa yli 50 %".

Kuulumaan:

"Yrittäjän osalta ansiotuloksi katsotaan verotuksessa vahvistetut ansiotulot."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tullut esittelijän esityksestä poikkeava esitys, asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja ehdotti nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Tuomas Okkosen ja Teemu Sanaksenahon kannattamaa esitystä äänestävät EI. Suoritettussa äänestyksessä JAA sai 3 ääntä (Juho Pakaslahti, Marko Pietilä ja Senja Kovaniemi) ja EI sai 5 ääntä (Tuomas Okkonen, Teemu Sanaksenaho, Heidi Haataja, Asko Laukkanen, Minna Rautio). Tiina Hintikan äänestäessä tyhjää.

Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus päätti äänin 3 – 5, yhden äänestäessä tyhjää, hyväksyä Tuomas Okkosen esityksen.

Keskustelun aikana Tuomas Okkonen esitti Heidi Haatajan kannattamana, että esityksen lause:

" Ajalla 1.8. – 31.12.2021 yrityksen laskuttamat ansionmenetyskorvaukset maksetaan aiemman käytännön mukaisesti luottamushenkilön henkilökohtaisessa verotuksessa vahvistetun ansiotulon mukaisesti."

Kuulumaan :

" Ajalla 1.8. – 31.12.2021 yrityksen laskuttamat ansionmenetyskorvaukset maksetaan edellisen kauden vapaamman käytännön mukaisesti."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tullut esittelijän esityksestä poikkeava esitys, asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja ehdotti nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Tuomas Okkosen ja Heidi Haatajan kannattamaa esitystä äänestävät EI. Suoritettussa äänestyksessä JAA sai 4 ääntä (Juho Pakaslahti, Tiina Hintikka, Marko Pietilä ja Senja Kovaniemi) ja EI sai 5 ääntä (Tuomas Okkonen, Heidi Haataja, Asko Laukkanen, Minna Rautio, Teemu Sanaksenaho).

Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus päätti äänin 4 – 5 hyväksyä Tuomas Okkosen esityksen.

Puheenjohtaja totesi, että näillä muutoksilla kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi hallintosäännön 170 § soveltamisohjeen.